

ŽELEZNIKI – SIMBOL ZA KATASTROFO IN SOLIDARNOST

Železniki – symbol of disaster and solidarity

Bojan Kuntarič*, Olga Andrejek** UDK 351.862:556.166

Povzetek
V reševalni akciji ob hudih poplavah, ki so 18. septembra 2007 prizadele predvsem severozahodne dele Slovenije, je prvič v samostojni Sloveniji poleg gasilcev, pripadnikov civilne zaščite, policije, aktivistov Rdečega križa, Karitasa, tabornikov, skavtov in drugih, v tolikšnem obsegu s tehniko sodelovala Slovenska vojska. V prvem delu članka je opisana intervencija ob vodni ujmi v Železnikih, v drugem delu pa objavljamo pogovore s poveljnikom Civilne zaščite Republike Slovenije Miranom Bogatajem in namestnikom načelnika operative v Poveljstvu sil SV podpolkovnikom Robertom Pušem, ki je hkrati tudi član štaba Civilne zaščite RS. Naša sogovornika sta spregovorila o vlogi Slovenske vojske v reševalnih akcijah ob naravnih in drugih nesrečah, zakonski opredelitvi te vloge in izkušnjah vojske in drugih reševalcev z intervencijo v Železnikih, mestecu, ki ga je 18. septembra 2007 vodna ujma najbolj prizadela.

Abstract
In the rescue and relief operation for the major floods of 18 September 2007 that affected primarily the north-western parts of Slovenia, for the first time such a large extent in independent Slovenia, alongside firefighters, members of the Civil Protection, the police, Red Cross activists, Caritas, scouts and others, the Slovenian Armed Forces (SAF) provided technical collaboration. The first part of this article describes the intervention after the damage done by water in Železniki, and in the second part we talk to the commander of the Civil Protection of the Republic of Slovenia, Miran Bogataj and the deputy commanding officer of operations at the SAF Force Command, Lt. Colonel Robert Puš, who is also a member of the Slovenian Civil Protection general staff. The two spoke about the role of the Slovenian Armed Forces in relief operations following natural and other disasters, how the law defines this role and what the experiences were of the SAF and other relief operatives during the intervention in Železniki, the small town that was most affected by water damage on 18 September.

Silovite poplave, ki so 18. in 19. septembra 2007 prizadele dobršen del naše države, so znova pokazale, da v hudih trenutkih Slovenci znamo stopiti skupaj in si pomagati med seboj. Še isti dan je začela na prizadeta območja prihajati pomoč v različnih oblikah. Že uvodoma je treba povedati, da se je sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami izkazal za učinkovitega in hitrega. Dober teden po neurju je bila intervencija, s katero so ljudem zagotovili kolikor toliko normalne pogoje za življenje in delo, končana in reševalci so odšli domov. Na vrsti je bila sanacija. Radi bi opozorili še na eno pomembno dejstvo. Ne bi izgubljali besed o številnih požrtvovalnih prostovoljnih gasilcih, pripadnikih civilne zaščite, tabornikih, skavtih, aktivistih Rdečega križa in Karitasa ter drugih, ki so vsak dan prihajali na prizadeta območja, da bi pomagali. Na prizorišču lanske vremenske ujme, predvsem na območju občine Železniki, je prvič v takšnem obsegu pomagala nova sila, Slovenska vojska, ki se je prvič v samostojni Sloveniji v velikem obsegu s številnimi pripadnicami in pripadniki vključila v reševalno akcijo. Prav neverjetno

je, kakšen vtis so s svojim obnašanjem, odnosom do dela in materialnih sredstev ter organizacijo naredili na ljudi, katerim so pomagali.

Kako se je začelo

Večurno izjemno močno deževje je 18. septembra od zgodnjih dopoldanskih ur do poznega večera, na vzhodu države pa še dlje, povzročilo velike težave v severozahodnem delu Slovenije, zlasti v porečju spodnje Idrijce, Bače, najhuje pa je bilo v večjem delu zahodnega dela Gorenjske. Narasli so številni manjši potoki in hudourniki v porečju Selške Sore ter na območju Idrijsko-cerkljanskega hribovja. Popoldne so obilne padavine zajele severne in vzhodne predele države, kjer so se sprožali zemeljski plazovi, meteorne vode in vodotoki pa so povzročali poplave. Narasle in poplavljele so Sava, Savinja, Paka, Dreta, Dravinja, Pšata, Tržiška Bistrica in Sora pod Škofjo Loko. Ker so padavine sredi noči ponehale, so se razmere v noči na 19. september pričele umirjati tudi v vzhodni polovici Slovenije.

Po podatkih Urada za meteorologijo, Agencije RS za okolje je v hribovitem severozahodnem in severnem delu Slovenije 18. septembra od 8. do 14. ure padlo od 80 do več kakor 160 litrov dežja na kvadratni meter, dež pa ni ponehal vse do večera. Po podatkih je do večera ponekod

* Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje, Vojkova c. 61, Ljubljana, bojan.kuntaric@urszr.si

** Ministrstvo za obrambo RS, Uprava RS za zaščito in reševanje, Urad za izobraževanje in usposabljanje, Zabrva 12, Ig, olga.andrejek@urszr.si

Slika 1. Mestece Železniki s približno 3000 prebivalci leži v ozki alpski dolini, po kateri teče reka Selška Sora. Ta je v preteklosti že nekajkrat poplavlila, vendar nikoli tako hudo in s takšno silo kakor 18. septembra 2007. Zanimivo je, da voda ni ostala razlita, ampak je tako hitro, kakor je prišla, tudi odtekla naprej, kjer pa ni povzročala takšne škode, kakor jo je v Železnikih in okoliških vaseh.

Figure 1. The small town of Železniki, which has approximately 3,000 inhabitants, lies in a narrow Alpine valley through which the Selška Sora River runs. In the past this had already flooded several times, but never as badly and with such force as on 18 September 2007. It is also interesting to note that the water did not remain pooled, but as quickly as it came, it flowed on, but then did not do as much damage as it did in Železniki and the surrounding villages.

Slika 2. Gasilci pred občino Železniki čakajo, da jim v koordinacijski skupini določijo delovišče. (foto: B. Kuntarič)

Figure 2. Firefighters in front of the Železniki municipality building wait for their work area to be determined in the coordination group. (photo: B. Kuntarič)

v severozahodni Sloveniji padlo več kakor 300 litrov dežja na kvadratni meter. Popoldan so obilne padavine zajele tudi severne in vzhodne dele države in povzročile sprožitve številnih plazov in poplave.

K uspešni intervenciji na območjih, ki jih je prizadela lanska septembrska ujma, so veliko prispevali gasilci. Po besedah poveljnika Gasilske zveze Slovenije Matjaža Klariča se je GZS skladno s poveljem poveljnika CZ RS takoj odzvala in že prvi večer poslala v Železnike 150 gasilcev z ljubljanskega, kamniškega in notranjskega območja, še več pa jih je bilo v pripravljenosti. »Čeprav so poplave prizadele večji del države in so imeli gasilci veliko dela v domačih krajih, so se množično odzvali in pomagali v Železnikih. Posebej so nas presenetili ob koncu tedna, ko smo načrtovali prihod 350 gasilcev. V soboto jih je prišlo 900, v nedeljo pa 750. Množično so prišli tudi v ponedeljek, ko je bil običajen delovni dan. Takrat se je znova pokazalo, da imajo gasilci težave z odsotnostjo z dela in da bo treba s pristojnimi najti rešitve, kako gasilcu ustrezneje zagotoviti odsotnost z dela. Žal smo pri posredovanju v ujmi izgubili enega našega člana,« je povedal poveljnik Gasilske zveze Slovenije Matjaž Klarič.

Gorenjska regija

Na Gorenjskem je bilo najhujše v porečju Selške Sore. Med deževjem se je zelo povečevalo število telefonskih klicev na Regijskem centru za obveščanje Kranj, ki pokriva območje Gorenjske oziroma severozahodni del Slovenije. Tako so trije operaterji v centru v dobrih treh do štirih urah prejeli kar 1800 klicev, na podlagi katerih sprva ni kazalo, da je najhujše v Železnikih, ampak v Senčurju in njegovi okolici. Vendar je po klicih občanov in po sporočilu lokalnih oblasti kmalu postalo jasno, da je najhujše v Železnikih.

Železniki so svojo kataklizmo doživeli med 13. in 14. uro. Izjemno velike količine vode, ki so prihrumele z okoliških gora, so s seboj nosile ogromne količine gramoza, skal, lesa in drugega, so dejansko uničevale vse pred seboj. V Železnike je prihrumel val vode, ki je bil visok od 1,8 do 2 metra. Ljudje so bili toliko prisebni, da so se umaknili v višja nadstropja in to jih je rešilo poškodb in še česa hujšega. Kljub temu je voda v Železnikih odnesla tri človeška življenja. Nek moški je umrl, ko je skušal reševati svoje imetje iz hiše, drugi dve žrtvi pa sta umrli, ko sta skušali reševati svoja avtomobila.

Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije (CZ RS) je takoj po sporočilu o nesreči v Železnikih aktiviral

Slika 3. Reševalci so zelo hitro prišli v Železnike in poskrbeli, da so prebivalci tega mesteca kmalu zaživel normalno življenje. (foto: B. Kuntarič)

Figure 3. Relief workers came very quickly to Železniki and ensured that the inhabitants of the town could soon start living a normal life again. (photo: B. Kuntarič)

reševalce, predvsem prostovoljne in poklicne gasilce, ki so poskrbeli za nevarne snovi (predvsem kurilno olje), ki so začele iztekati iz cistern. Na kraj katastrofe je prišlo tudi 70 vojakov Slovenske vojske, v pripravljenosti pa jih je bilo še 300. Na letališču Brnik so dežurale tudi posadke helikopterjev SV, ki pa se zaradi izjemno slabega vremena niso mogle vključiti v reševalno akcijo.

Poplave v Železnikih so bile hujše kakor tiste leta 1990 in 1998. Meteorna voda, ki je drla po cestah, je odnašala tudi vozila. Poplavljenih je bilo okoli 350 hiš in poškodovanih več sto vozil, dostop v občino je bil z več smeri onemogočen. Poplavljene so bile tovarne Niko, Alples, Alpmetal in Domel, kjer je zaradi prevrnjene cisterne prišlo do iztekanja nevarnih kemikalij.

»Ko smo spremljali razmere in podatke o močnem deževju, smo ugotovili, da je najhujše v zgornji Selški dolini, zato sem se z delom operativne sestave državnega štaba civilne zaščite preselil v Železnike,« je povedal poveljnik CZ RS Miran Bogataj. »Žal prvi dan zaradi poplavnega vala ni bilo mogoče učinkovito reševanje oziroma nismo mogli začeti odpravljati posledic in vzpostaviti osnovnih pogojev za življenje. To je bilo mogoče naslednji dan in v Železnike smo napotili veliko organiziranih sil za zaščito, reševanje in pomoč.«

Pristojne službe so prvi dan preprečile hujše onesnaženje. V vseh poplavljenih tovarnah in manjših obratih je bila proizvodnja prekinjena. Zaradi iztekanja kurilnega olja so bili onesnaženi viri pitne vode v Selcah in Železnikih.

Zaradi narasle Selške Sore je bila poplavljena tudi cesta med Škofjo Loko in Železniki.

Zaradi poplavljenega vozišča in nanosov zemlje je bil onemogočen dostop v Bohinj preko Bleda, dostop je bil možen le preko Pokljuke. Marsikje na Gorenjskem je bila zaradi slabega vremena motena oskrba z električno energijo, prekinjene pa so bile tudi telefonske zveze.

Severna Primorska

Na Primorskem je nesreča močno prizadela občini Tolmin in Cerknjo. Na območju Baške grape v tolminski občini so se že dopoldne utrgali številni zemeljski plazovi in nastali zemeljski nanosi, zaradi česar je bilo zaprtih več cest na tem območju. Voda s hudourniški nanosi je zalivala objekte in povzročila škodo na infrastrukturi. Na območju Cerknega sta poplavljal Cerknica in Zapoška s pritoki. Zaradi zemeljskih plazov je bilo na cestah ujetih več vozil, med njimi tudi avtobusi, ki so prevažali solarje. Do zagotovitve prehodnosti cest je bilo poskrbljeno začasno namestitve potnikov in njihov prevoz domov. Zemeljski plazovi so na tem območju ogrožali več hiš. Narasla voda je v Cerknem in okolici poplavila dvorišča, zalila pritlične in kletne prostore, odnašala prst ter parkirane avtomobile. Poplavljena so bila parkirišča v centru Cerknega. Plazovi in narasle vode so uničili partizansko bolnišnico Franja. V torek, 18. septembra zvečer, so se razmere v regiji umirile in nekatere ceste so bile spet prevozne.

Slika 4. Vojaki Slovenske vojske med čiščenjem naplavin v vasici Zali log, ki je oddaljena 1 ali 2 km od Železnikov. (foto: B. Kuntarič)

Figure 4. SAF soldiers cleaning up flood debris in the village of Zali log, which is 1 or 2 km from Železniki. (photo: B. Kuntarič)

Zahodna Štajerska

Popoldne je močno deževje zajelo zahodno štajersko regijo, poplavljal sta Paka in Savinja s pritoki, v večernih urah se je močno povečal pretok Save v srednjem in spodnjem toku. Prizadete so bile občine Vransko, Braslovče, Polzela, Ljubno, Žalec, Dobrna, Prebold, Slovenske Konjice, Celje, Mozirje, Vojnik, Velenje, Šmartno ob Paki, Rečica ob Savinji, Mozirje, Nazarje in Zreče. V teh občinah so bili poplavljeni tudi javni zavodi, lokalne ceste in javne poti, poškodovani ali uničeni pa so bili tudi mostovi. Nekatere ceste so bile zaprte zaradi zemeljskih plazov, ki so na tem območju ogrožali tudi stanovanjske objekte. Nekaj krajev je bilo do naslednjega dne odrezanih od sveta. Zemeljski plaz, ki je v občini Braslovče poškodoval stanovanjsko hišo, je zahteval dve človeški žrtvi.

Druga območja Slovenije

Močne padavine so prizadele tudi ljubljansko regijo. Težave zaradi obilice vode in zemeljskih plazov so nastale na območju Kamnika, Tuhinjske doline, Mengša, Domžal in Medvod.

Poplave na širšem območju Maribora so se začele nekaj pred 15. uro, kjer so predvsem meteorne vode zalivale kleti, močno je narasla tudi reka Dravinja v srednjem in spodnjem toku. O težavah zaradi naraslih meteornih vod so poročali tudi iz podravske, pomurske, zasavske, posavske in obalne regije.

Zvečer so padavine prenehale in proti jutru so se razmere začele umirjati.

Odziv reševalnih služb in ustreznih organov

Na celotnem prizadetem območju so bile takoj po nesreči aktivirane prostovoljne in poklicne gasilske enote, štabi civilne zaščite, vključno z regijskimi štabi, cestna in komunalna podjetja in različne druge reševalne službe. Na teren so bile poslani tudi enote Slovenske vojske. Njihovo delovanje je bilo predvsem usmerjeno v vzpostavljanje nujnih komunikacij, električne in druge preskrbe, v zaščito in reševanje ljudi in njihovega premoženja. V številnih krajih so takoj po znižanju vodostajev začeli črpati vodo iz poplavljenih objektov, odstranjevati naplavine in izvajati druga podobna dela.

Katastrofa v Železnikih

Brez dvoma so bile razmere najbolj kritične na območju občine Železniki. Narasle vode in zemeljski plazovi so marsikje onemogočali dostop do prizadetih in ogroženih ljudi. Naselja v višjih predelih občine so bila odrezana od sveta, saj so bile ceste neprevozne. Po prvem izjemno visokem poplavnem in hudourniškem valu se je vodostaj začasno umiril in nato ponovno zvišal. V pripravljenosti so bile posadke helikopterjev Slovenske

Slika 5. V Zalem logu so morali oprati tudi radiatorje za ogrevanje hiš. (foto: B. Kuntarič)
 Figure 5. In Zali log the radiators used for home heating also had to be cleaned. (photo: B. Kuntarič)

Slika 6. Poveljnik Civilne zaščite Republike Slovenije Miran Bogataj (foto: B. Kuntarič)
 Figure 6. Commander of the Civil Protection of the Republic of Slovenia Miran Bogataj (photo: B. Kuntarič)

vojske, ki pa zaradi vremenskih razmer niso mogli podpreti lokalnih sil za zaščito, reševanje in pomoč, 14. inženirski bataljon Slovenske vojske iz Novega mesta ter nekatere druge enote. Na prizadeto območje so bile poslani gasilske ekipe za pomoč pri nevtralizaciji nevarnih snovi (kislina) v tovarni Niko in sanaciji izliti kurilnega olja. Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje (URSZR) je iz državnih rezerv za primer naravnih nesreč poslala v Železnike agregate in potopne črpalke. Na pomoč so bile poslani razpoložljive ekipe gasilcev iz Škofje Loke ter tri skupine prostovoljnih gasilcev z območja Ljubljane in Kamnika, skupno preko 160 gasilcev. V Železnike je prišlo tudi prvih 70 vojakov, 300 pa jih je čakalo v pripravljenosti in so pozneje pomagali prizadetim območjem v državi. Začasno nastanitev okoli 100 oseb v šoli v Železnikih je URSZR zagotovila potrebne postelje in odeje. Poskrbela je tudi za oskrbo več kakor 3000 prebivalcev s pitno vodo, ker je razpadel vodovodni sistem. Okrepljena je bila nujna medicinska pomoč, komunikacijska podpora reševalcem v Železnikih in izvedeni drugi ukrepi.

Intervencija je trajala teden dni

Teden dni po katastrofalni vremenski nesreči je bil položaj tako v Železnikih kakor na drugih prizadetih območjih bistveno drugačen. Vse dni in zahvaljujoč lepemu vremenu so reševalci delali tudi po 12 ali celo več ur na dan in odstranjevali posledice povodnji. URSZR je na teren poslala komisije za popis škode, vojaški psihologi pa so obiskovali ljudi, ki so potrebovali njihovo pomoč.

S svojim neutrudnim delom so reševalci poskrbeli, da se je življenje začelo normalizirati. Prebivalcem so dovažali vodo, hrano in drugo. Največ težav je imela občina Železniki s pitno vodo, saj je vodna ujma popolnoma razdejala vodovodno omrežje, pa tudi vzorci vode so pokazali, da ta ni pitna.

Intervencija je v Železnikih trajala osem dni, uradno pa je bila zaključena 28. septembra, ko so se sile zaščite, reševanja in pomoči umaknile iz Železnikov in se je tam začela obnova po nesreči, ki so jo in jo še vodijo lokalne oblasti.

V osmih dneh je bilo v Železnikih in okoliških vaseh več kakor 6200 reševalcev, ki so opravili več sto tisoč delovnih ur in odstranili več kakor 12.000 m³ naplavin.

Tudi pri tej vodni ujmi se je znova pokazalo, da Slovenci še vedno in kljub vsemu vemo, kaj je to solidarnost. Na prizadeta območja je takoj začela prihajati pomoč v denarju ter hrani in vodi, ki so jo zbrali na različne načine. Še posebej je treba poudariti, da so ljudje želeli in hoteli pomagati prizadetim tudi s prostovoljnim delom.

Sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami se je v Železnikih izkazal za učinkovitega in hitrega.

Korektno novinarsko poročanje

Povedati je tudi treba, da so slovenski novinarji zelo korektno poročali o poteku intervencije. V vseh poročanjih in oddajah v elektronskih medijih ali časopisnih člankih sta bili le dve takšni, v katerih so skušali zadeve prikazati drugače, kakor so v resnici potekale. Največje zadoščenje ob tem je lahko vsem, ki so pomagali v reševalni akciji, dejstvo, da so takšen način poročanja obsodili njihovi stanovski kolegi, novinarji in velika večina prizadetih prebivalcev Železnikov in celotne Selške doline.

Oba podsistema v istem resornem ministrstvu

Toliko o sami vodni ujmi. Nas so zanimali razlogi, zaradi katerih se je Slovenska vojska prvič v takšnem številu in s tolikšno mehanizacijo vključila v intervencijo, in

Slika 7. Namestnik načelnika operative v Poveljstvu sil SV in član državnega štaba CZ podpolkovnik Robert Puš (foto: B. Kuntarič)

Figure 7. Deputy commander of operations of the Civil Force Command and member of the Civil Protection general staff, Lt. Colonel Robert Puš (photo: B. Kuntarič)

izkušnje iz Železnikov civilnega dela reševalcev in pripadnikov Slovenske vojske.

O tem smo spregovorili s poveljnikom CZ RS Miranom Bogatajem in namestnikom načelnika operative v Poveljstvu sil SV podpolkovnikom Robertom Pušem, ki je hkrati tudi član Štaba CZ RS.

Kakor je povedal poveljnik CZ RS Miran Bogataj, je v okviru celotnega nacionalnega varnostnega sistema temeljna zahteva, da posamezni podsistemi, kakor so obrambni in varnostni sistem ter varstvo pred naravnimi ter drugimi nesrečami, med seboj sodelujejo in da uporabljajo zmogljivosti enega ali drugega sistema v različne namene in v različnih povezavah. Zato je bistveno, da so vse priprave, organizacijske, tehnične, predvsem pa funkcionalne, med podsistemi usklajene. Z zakonom je določeno, da Slovenska vojska glede na svojo organiziranost in zmogljivosti sodeluje tudi pri zaščiti in reševanju ob naravnih in drugih nesrečah. Dejstvo je, da do tega sodelovanja prihaja tudi v praksi v različnem obsegu in različnih primerih. Pomembno je, da sta oba podsistema v istem resornem ministrstvu. Zato je mogoče zelo natančno in dolgoročno načrtovati usklajen razvoj obeh podsistemov, predvsem pa zmogljivosti, ki jih vojska razvija zaradi svojih posebnih nalog in temeljnih dejavnosti, uporabljati tudi pri varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami, saj jih sistem zaščite in reševanja posebej ne razvija.

Podobna je tudi naloga Policije pri izvajanju njenih zadolžitvev, kakor so zagotavljanje javnega reda in miru, varovanja premoženja, varnosti ljudi ob izvajanju intervencij ter nalog zaščite in reševanja pri nesrečah.

Potek vključitve SV v reševalno akcijo

V Sloveniji imamo urejen postopek za aktiviranje Slovenske vojske. O uporabi vojske za te naloge odloča vlada, v nujnih primerih pa minister za obrambo na predlog poveljnika

Slika 8. Prve dni so vojaški helikopteri oskrbovali višje ležeče vasi in kmetije s hrano, pitno vodo, gorivom za traktorje in druge stroje, nekaterim pa so pripeljali tudi agregate za električno energijo. (foto: B. Kuntarič)

Figure 8. In the first days, military helicopters brought food, drinking water and fuel for tractors and other machines to higher-lying villages and farms, and also brought electricity generators to some. (photo: B. Kuntarič)

CZ RS ali njegovega namestnika. Nekateri redne naloge vojske, na primer reševanje v gorah, potekajo po poenostavljenem rutinskem postopku, tako da je potrebnih samo nekaj minut, da se vojska aktivira.

»Trebja je upoštevati dejstvo,« poudarja Miran Bogataj, »da po načelu postopnosti Slovensko vojsko vključujemo v zaščito in reševanje ob nesrečah šele potem, ko drugih zmogljivosti ni več ali ne zadoščajo več, ali pa če gre za posebne naloge. Prav hitrost in dokaj enostavna vključitev Slovenske vojske v zaščito in reševanje ji dajeta določeno prednost.«

Odločitev o uporabi pripadnikov SV pri reševanju in pomoči v neurju in popravah septembra lani je bila sprejeta na podlagi dejstva, da so neurje in poplave zajele velik del Slovenije. To nesrečo je mogoče oceniti kot drugo največjo po letu 1990, ko so katastrofalne poplave zajele celotni zahodni, osrednji in vzhodni del države.

Slika 9. Med prvimi reševalci so v Železnike prišli inženirci Slovenske vojske s težko gradbeno mehanizacijo. (foto: J. Oražem)

Figure 9. Among the first relief operatives to arrive in Železniki were SAF engineers, who came with heavy construction machinery. (photo: J. Oražem)

Slika 10. Vojaški tovornjaki so bili nepogrešljivi tudi pri odvažanju naplavin, ki jih je vodno neurje pustilo v Železnikih in okoliških vaseh. (foto: J. Oražem)

Figure 10. Military lorries were also indispensable in the removal of flood debris left by the high water in Železniki and the surrounding villages. (photo: J. Oražem)

Posledice nesreče septembra lani so bile posebne zato, ker je bilo delovanje hudourniških voda v zgornjem delu Selške doline, delno tudi na Cerkljanskem in delu Gorenjske, izjemno rušilno. Vse to je zahtevalo veliko fizične moči pri odstranjevanju posledic nesreče. V stanovanjsko hišo ali katero drugo zgradbo ni mogoče poslati mehanizacije, ampak samo reševalce z lopatami, vedri in drugim orodjem. Ker je bilo širše območje Železnikov najbolj prizadeto, je bila v takšnem obsegu in za tak namen uporabljena tudi Slovenska vojska. Samo območje nesreče je bilo razvlečeno in hkrati stisnjeno v ozki dolini. To dejstvo je pogojevalo, da je Štab CZ RS v operativni sestavi lahko uporabil samo določeno število reševalcev. Zato je uporabil predvsem gasilce in jih dodatno okreplil s pripadniki Slovenske vojske. Po potrebi je dodajal tudi pripadnike civilne zaščite, Policije in specializiranih enot Slovenske vojske. To je bil tudi razlog, da je v desetih dneh oziroma dveh tednih sodelovalo več kakor 1600 pripadnikov Slovenske vojske.

Vojska bo pogosteje vključena v intervencije

»V primerjavi s preteklimi nesrečami, kjer je sodelovala vojska, je v takšnem obsegu kakor v Železnikih, ni bilo.

V reševalni akciji v Železnikih so sodelovali pripadniki in pripadnice naslednjih vojaških enot:

- 1. brigada SV (10. in 20. bataljon, logistični bataljon),
- 72. brigada (inženirski bataljon, bataljon RKB obrambe),
- 15. HEB,
- 9. BZO,
- 11. BZV,
- gorski bataljon (prostovoljna rezerva),
- poveljstvo za podporo (z opremo in orodjem je oskrbovalo vojake na terenu).

Te nesreče so bile manjše, bila so lokalna neurja itd. Nesporno je, da je treba najprej uporabiti sile, ki obstajajo na določenem prizadetem območju. Eno temeljnih načel reševanja je,« je povedal Miran Bogataj, »da je treba ogrožene z aktiviranjem spraviti iz šoka, v katerem so. Najkrajša pot za dosego tega je, da pomagajo pri zaščiti in reševanju. V prihodnje pričakujem, da bodo v intervencijah sodelovali ne samo vojaško letalstvo, ampak tudi pripadniki inženirstva, ki jih bomo uporabili v primeru večjih požarov v naravi.«

V Štabu CZ RS pripravljajo načrte, da bi vojsko uporabili v nekaterih povsem vsakdanjih nesrečah. Gre predvsem za nesreče z nevarnimi snovmi. Slovenska vojska se bo postopoma opremila z izjemno sofisticirano in učinkovito opremo za identifikacijo različnih virov ogrožanja. Če zmogljivosti civilne zaščite nadgradimo z zmogljivostmi Slovenske vojske, je lahko še bolj učinkovita. Eno od področij, kjer lahko pride do ustreznega sodelovanja, so tudi množični izbruhi živalskih bolezni. Spet gre za področje RKB (radiološke-ke-mične-biološke) zaščite in deloma tudi vojaške veterine.

Nesreča v Železnikih je bila pomembna izkušnja za vse

Velika in zahtevna intervencija je glede časa, vrste angažiranih in drugih dejavnosti pomembna izkušnja. Nova izkušnja in izvajanje zaščite in reševanja ob lanskoletnih septembrskih poplavah nedvomno predstavljata izjemno pomembno izkušnjo za pripadnike civilne zaščite in Slovenske vojske, Policije, gasilce in druge reševalce, ki so sodelovali v tej intervenciji. »Če danes ocenjujemo naše delovanje v Železnikih, nam je vsem skupaj popolnoma jasno, kaj bi kazalo še izboljšati, kje so možnosti za še učinkovitejše delovanje. Prepričan sem, da enako razmišljajo kolegi v Slovenski vojski. Vse narejene analize kažejo, da bo vojska v določeni meri posodobila svoje priprave, zlasti za nesreče tolikšnega

Slika 11. Uprava RS za zaščito in reševanje je poskrbela, da so imeli ljudje v Železnikih dovolj pitne vode. (foto: B. Kuntarič)
 Figure 11. The Slovenian Administration for Civil Protection and Disaster Relief Administration ensured that people in Železniki had sufficient drinking water. (photo: B. Kuntarič)

obsega, kakor so bile te poplave. Vojska se je doslej pripravljala na posamezne vrste nesreč, lanska nesreča v Železnikih pa je pokazala, da je pomembnejše imeti izdelan način postopnega vključevanja in povečevanja različnih zmogljivosti v izvajanje takšne intervencije in prilagajanje sistema vodenja in poveljevanja v vojaški organizaciji sistemu usmerjanja, ki ga imamo v civilni zaščiti pri intervenciji velikega obsega. Moja ocena je, da je bila pomoč Slovenske vojske pri teh poplavah izjemno velika. Vojaki so izjemno požrtvovalno opravili delo. Nekateri med njimi so delali več dni skupaj, čeprav so bile razmere zelo težke. Resnično se je pokazalo, da je njihova pomoč zelo dragocena in mislim, da so tudi ogroženi in prizadeti prebivalci pokazali, da zelo cenijo prispevek Slovenske vojske pri tej intervenciji,« je ob koncu poudaril poveljnik CZ RS Miran Bogataj.

SV pomaga samo na poziv civilne zaščite

Po besedah podpolkovnika Roberta Puša je po zakonski opredelitvi tudi Slovenska vojska sestavni del sistema zaščite in reševanja. Zato je v njeni doktrini med najpomembnejšimi nalogami zapisana tudi pomoč pri zaščiti in reševanju. V miru SV zagotavlja po enega častnika za zvezo v državnem in vseh regijskih štabih civilne zaščite, ki jih je trinajst.

»Pri naravnih in drugih nesrečah Slovenska vojska pomaga le na poziv poveljnika CZ RS s svojimi tehničnimi zmogljivostmi ali pa s svojimi pripadniki oziroma živo silo. Vojska torej mora pomagati, vendar samo, če

jo civilna zaščita pokliče na pomoč. SV ne more sama odločiti, na katero prizorišče naravne ali druge nesreče bo odšla,« poudarja podpolkovnik Puš.

Slovenska vojska ima pripravljene načrte delovanja ob posameznih naravnih nesrečah. Sedanje izkušnje kažejo, da v prihodnje verjetno ne bo katastrof, ki bi prizadele zelo velika območja. Zato je bila v SV sprejeta odločitev, da bodo pri spreminjanju načrtov namenili večjo pozornost tistemu delu, ki govori o pomoči zunaj vojaških objektov.

Reševalno akcijo vodi civilna zaščita

Ob naravni ali drugi nesreči vse dejavnosti vodi poveljnik CZ RS s svojim štabom, ki prav tako lahko zahteva pomoč Slovenske vojske, in sicer kot tehnično pomoč (helikopterje, inženirsko tehniko) ali pa v vojaštvu in živi sili. Že zakon o obrambi je načelniku Generalštaba SV dovoljeval, zdaj pa to dovoljuje tudi zakon o Slovenski vojski, da na poziv poveljnika CZ RS odobri uporabo vojske in njenih tehničnih zmogljivosti. Operativno vodi uporabo vojske preko operativnega centra, ki je sestavni del Poveljstva sil in zagotavlja 24-urno možnost poveljevanja. Ima podobne naloge kakor Joint Operational Center v sestavi zveze Nato.

Operativni center takoj vzpostavi dežurno službo, ki skrbi za usklajevanje dejavnosti, saj vojsko pokličejo na pomoč v primeru večje nesreče ali ob več nesrečah na različnih delih Slovenije, in se dnevno dogovarja s civilno zaščito. Tako civilna zaščita vodi vse reševalne akcije, Slovenski vojski pa poveljujejo iz Poveljstva sil. Povedano na kratko: Slovenska vojska se pusti voditi, poveljuje pa si sama.

Slika 12. Vojaki so s svojimi cisternami prebivalce Železnikov oskrbovali s pitno vodo. (foto: J. Oražem)

Figure 12. Soldiers provided the inhabitants of Železniki with drinking water from their tanks. (photo: J. Oražem)

Priprave na intervencijo

Vojska je po liniji poveljevanja že tisti dan vedela, kaj se dogaja. Takoj je bila sprejeta odločitev, da je del enot v stanju pripravljenosti, ki čakajo poziv civilne zaščite. V operativnem centru so takoj organizirali dežurno službo in častniki ter podčastniki, ki so bili na svojih delovnih mestih, so podaljšali delovni čas. Poveljnik CZ RS si je že med neurjem ogledal Železnike in ugotovil, da so posledice neobvladljive z lokalnimi silami in tehnično opremo. Tako je Slovenska vojska še isti večer dobila poziv, naj na mesto katastrofe pošlje vojake. Zaradi psihološkega učinka na prebivalce je vojska še isto noč poslala vojake v Železnike.

»Prvih nekaj ur niso mogli delati, ampak so se morali umakniti na višje ležeča mesta, da ne bi voda odnesla tudi njih. Prva skupina vojakov je bila na kraju katastrofe celo noč, dejansko pa ni fizično delala, ker še ni bilo pogojev za to. Drugi dan je že bilo jasno, kaj se je zgodilo. Poslali smo dodatne vojake in začela so se dela pri odstranjevanju posledic vodne ujme. Takoj smo angažirali našo inženirsko enoto, ki je prišla v Železnike s težko gradbeno mehanizacijo. V reševanje smo vključili 1. brigado Slovenske vojske, ki ima v svoji sestavi največ poklicnih vojakov. Naša logistika je poskrbela za osnovno opremo, kakor so lopate, krampi, gumijasti škornji, vse torej, kar so vojaki potrebovali in česar običajno nimajo v svoji redni opremi.

Poškodovani	Severno-primorska	Gorenjska	Zahodno-štajerska	Vzhodno-štajerska	Ljubljanska	Skupaj
Stanovanjski objekti	60	1360	2447	90	364	4321
Gospodarski objekti	20	176	743	13	27	979
Javni zavodi	3	19	33	0	6	61
Podjetja	2	36	140	10	4	192
Ceste — državne	35 km	125,5 km	179 km	0,2 km	6,6 km	346,3 km
Ceste — občinske	268 km	315,5 km	839 km	97,3 km	71 km	1590,8 km
Mostovi	16	41	74	7	9	147
Vodovodno omrežje	4 km	5,9 km	*	4 km	3 km	16,9 km
Elektroomrežje	5,1 km, 21 drogov	*	*	*	0	5,1km
Vodna zajetja	35	11	0	2	-	48
Zemeljski plazovi	39	41	310	20	22	432
Ogrožene zgradbe zaradi plazu	9	3	9	6	2	29

* podatki niso popolni

Preglednica 1. Škoda, ki jo je povzročilo neurje 18. septembra 2007 po vsej Sloveniji

Table 1. Damage caused by storms on 18 September 2007 throughout Slovenia.

Slika 13. Prebivalci so bili zelo veseli, ko je Slovenska vojska pripeljala v Železnike mobilno pralnico in sušilnico perila in jih rešila skrbi, kje oprati perilo. (foto: B. Kuntarič)

Figure 13. The inhabitants were very happy when the SAF brought into Železniki a mobile laundry and clothes dryer. Thus ended the concern over where clothes could be washed. (photo: B. Kuntarič)

Povsem slučajno je bil na poligonu Poček na usposabljanju gorenjski gorski bataljon, ki ga sestavljajo rezervisti z območja Gorenjske. Vojaki so zahtevali od svojih poveljnikov, naj jih peljejo v Železnike, da bodo pomagali. Takoj je nastalo vprašanje, zakaj rezervisti, če imamo profesionalce. Resnica je, da so to hoteli sami, po drugi strani pa so bili v bližini na usposabljanju,« poudarja podpolkovnik Robert Puš. Takrat je začel delati tudi častnik za zvezo v koordinacijskem telesu v Železnikih. Udeleževal se je dnevnih usklajevanj, kjer je izvedel, kaj civilna zaščita potrebuje, tiste vojake, ki so bili v Železnikih, pa je razporedil glede na potrebe na deloviščih. Hkrati je bil stiku z operativnim centrom in mu sporočal, kaj v Železnikih še potrebujejo.

Po besedah podpolkovnika Roberta Puša je vojska pri intervenciji v Železnikih dobila nekaj zanimivih izkušenj.

Med intervencijo so reševalci v celotni akciji odstranili več kakor 12 tisoč m³ naplavin, kosovnih odpadkov in drugega materiala. Samo gasilci so opravili 211 tisoč delovnih ur. Pripadnice in pripadniki Slovenske vojske so opravili najmanj 162 tisoč delovnih ur. Strojniki gradbene mehanizacije Slovenske vojske so opravili 220 strojnih ur, tovornjaki SV pa so prepeljali 1300 ton tovora. Logistična baza, ki jo je v Železnikih odprla Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, je med prebivalce razdelila 80 tisoč plastenk pitne vode. Poleg tega je dala ljudem tudi 92 lopat, 79 samokolnic, 20 krampov, 3 motorne žage, 55 grebelj, 420 delovnih rokavic, postavila je 20 hidrokontov, v vsakem je 1000 l vode. Za reševalce, ki so delali ponoči, je zagotovila dva mobilna agregata s stolpoma z reflektorji.

»Na eno izmed njih nismo nikoli pomislili,« pripoveduje podpolkovnik Puš. »Gre za pomanjkanje pitne vode. Nihče ni nikoli pomislil, da zaradi tega ni mogoče uporabljati pralnih strojev in prati perila. V Železnikih prve dni po vodni ujmi več kakor 3000 ljudi ni moglo oprati svojega perila. Njihove spalnice so bile poplavljene, preobleči se niso mogli, saj je bilo treba vse sprati. Slovenska vojska ima v svojem logističnem bataljonu premično pralnico s sušilnico in smo jo zato takoj poslali v Železnike. Več kakor teden dni je prala prebivalcem Železnikov vse potrebno. Vojska ima namreč lastne zmogljivosti za prečiščevanje vode.«

Kdaj oditi?

V Železnikih je bilo pripadnikov Slovenske vojske, ki so pomagali odpravljati posledice vodne ujme, vsak dan več. To je trajalo do zadnje tretjine tedna, nato pa je vojska, tako kakor civilna zaščita, začela postopoma zmanjševati število ljudi. Tudi vojska je upoštevala geslo civilne zaščite, da je s svojimi državnimi enotami in enotami iz drugih delov države navzoča toliko časa, dokler so ogrožena človeška življenja in premoženje ljudi. Nato je občina začela s svojimi zmogljivostmi prevzemati naloge s tega področja.

»Ena od ugotovitev naših analiz je tudi ta, da v nobenem načrtu ni zapisano, kdaj naj se vojska umakne s priza-

Regija	Občine
Severnoprimorska	Tolmin, Cerkljo
Gorenjska	Bled, Bohinj, Cerklje na Gorenjskem, Gorje, Gorenja vas – Poljane, Kranj, Naklo, Preddvor, Radovljica, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri
Zahodnoštajerska	Braslovče, Celje, Dobje, Dobrna, Gornji grad, Polzela, Prebold, Slovenske Konjice, Laško, Ljubno, Luče, Mozirje, Nazarje, Radeče, Rečica ob Savinji, Rogaška Slatina, Slovenske Konjice, Solčava, Šentjur, Šmarje pri Jelšah, Šmartno ob Paki, Šoštanj, Štore, Tabor, Velenje, Vitanje, Vojnik, Vranksko, Zreče, Žalec
Vzhodnoštajerska	Makole, Oplotnica, Poljčane, Slovenska Bistrica
Ljubljanska	Kamnik, Komenda
Posavska	Sevnica
Zasavska	Hrastnik

Preglednica 2. Prizadete občine ob poplavih dne 18. septembra 2007
Table 2. Municipalities affected by the floods of 18 September 2007.

detega območja. Ali je to takrat, ko omogoči delovanje državne infrastrukture, ko poskrbi za ceste, električne daljnovode, vzpostavitev sistema zvez? Ali naj sodeluje tudi pri čiščenju zasebnih stanovanj in kdaj naj to preneha delati? Sam menim, da moramo biti pri tem zelo previdni in rahločutni. V Železnikih se je zgodilo nekaj, kar se po mojem mnenju ne bi smelo zgoditi, in sicer da smo zadnji odšli s prizorišča katastrofe. Pred nami so odšli tudi pripadniki sistema zaščite in reševanja, čeprav je vojska v primeru naravne nesreče podsistem civilne zaščite in ne obratno. Zato bi po mojem mnenju morala vojska oditi iz Železnikov pred civilno zaščito. V prihodnje bomo morali zelo razdelati naše načrte in v njih določiti tudi to,« ugotavlja podpolkovnik Puš.

Izkušnje iz Železnikov

Po besedah podpolkovnika Roberta Puša je prva izkušnja iz Železnikov ta, da ima vojska zelo veliko načrtov o delovanju ob naravnih in drugih nesrečah, vendar z omejeno uporabnostjo. Zato je odločitev poveljnika sil, da prevetri in na novo naredi načrte. Tako bo število načrtov manjše, vojska pa se bo lotila konkretnjših nalog. Pokazalo se je tudi, da je vojska nenamensko opremljena za takšne nesreče, kar je normalno. V Železnikih so se vojaki srečali s paradoksom gumijasti škornji in ribiške hlače. Po nekajdnevni uporabi predvsem v vodi so začeli vojaški usnjeni čevlji popuščati, saj jih niso mogli nikjer čez noč posušiti. Slovenska vojska ni niti za mirnodobni niti za vojni čas predvidevala, da bo uporabljala klasične gumijaste škornje, ki se potem, ko so uničeni, preprosto zavržejo. Pri tem bo treba razmisliti, ali bi mogoče skupaj s civilno zaščito imeli skupno zalogo gumijastih škornjev ali pa bi takšno zalogo vojska imela sama. Prav tako bo treba rešiti vprašanje klasičnega inženirskega orodja, kakor so krampi in lopate. Vojska jih sicer nekaj ima, vendar ne toliko, kolikor bi jih pri posredovanjih v takšnih nesrečah potrebovali. Zato bo vojska zelo temeljito pretehtala, katero opremo

Škoda je bila zelo velika

V občini Železniki je vodna ujma povzročila za približno 80 milijonov evrov škode, kar je približno polovica vse škode, ki jo je neurje povzročilo v 22 slovenskih občinah, in je znašala 165 milijonov evrov. Na komunalni infrastrukturi, stanovanjskih in gospodarskih objektih je bilo za 23 milijonov evrov škode, ujma je na vodarskem področju povzročila za 30 milijonov evrov škode, na cestni infrastrukturi pa je bilo za približno 20 milijonov evrov škode.

bo kupila samo za svoje potrebe in katero bo imela za dvojno uporabo. Naredila bo tudi seznam opreme, ki jo bo lahko ponudila ob nesreči. Tako bo tudi sistem zaščite in reševanja vedel, kaj ima vojska v svojih skladiščih in na kaj lahko računa. Vsi prebivalci Slovenije bi morali vedeti, ne samo, kaj ima sistem zaščite in reševanja, ampak tudi, kaj ima Slovenska vojska za intervencijo ob naravnih in drugih nesrečah.

Ob lanskim septembrskim vodnim ujmi v Sloveniji je bilo zaslediti nekatere očitke, ker je vojska v Železnikih sodelovala, drugje pa ne. Pri naslednjih nesrečah bo SV ljudem natančno pojasnila, zakaj ponekod sodeluje, drugod pa ne.

Mogoče bi ob takšnih dogodkih kazalo razmisliti tudi, kateri in koliko visokih častnikov naj bi prišlo na kraj katastrofe. »Menimo,« pravi podpolkovnik Robert Puš, »da jih je bilo v Železnikih preveč in da je zaradi tega prišlo do »rahle« zmede. V naše načrte bomo zapisali, da bodo za primere, kakor so bili Železniki, in po našem mnenju se v prihodnje lahko zgodi več enakih nesreč hkrati, vzpostavili tako imenovani kontingent. To ne bo sikon, saj ne gre za naše vojake v tujini, ampak bomo to imenovali operacija. Tisti trenutek, ko bo vojska dobila poziv, naj pride na teren, bo šla na kraj nesreče izvidnica, da bo videla, kaj se je zgodilo. Vzpostavili bomo majhno poveljniško mesto,

	torek	sreda	četrtek	petek	sobota	nedelja	ponedeljek	torek	sreda	četrtek	petek	Skupaj
	18. 9.	19. 9.	20. 9.	21. 9.	22. 9.	23. 9.	24. 9.	25. 9.	26. 9.	27. 9.	28. 9.	
Gasilci	180	253	260	337	908	752	323	82	18	10	10	3133
Slovenska vojska	70	119	147	253	295	208	202	202	68	38	20	1622
Taborniki				11	10		11					32
Skavti				68	133	90		3				294
Civilna zaščita	28	32	27	25	19	120	19	10	18	6	6	310
Prostovoljci				55	93	71	7	6	4			236
Policija	65	150	32	32	32	32	32	14	11	24	21	445
Študenti				23								23
Cestno podjetje		40					10	10				40
Drugi				31	22	22		6				81
Skupaj	343	594	466	835	1512	1295	604	333	119	78	57	6236

Preglednica 3. Številčni pregled reševalcev v Železnikih od 18. 9. 2007 do 28. 9. 2007

Table 3. Numerical overview of relief workers in Železniki from 18 September 2007 to 28 September 2007

	Severnoprimorska	Gorenjska*	Zahodnoštajerska	Vzhodnoštajerska	Ljubljanska	Skupaj
Gasilci	567	1334	2447	228	984	5560
Pripadniki CZ	197	60	84	25	20	386
Drugi reševalci	8	435	199	8	23	673
Prostovoljci**	150	-	-	-	-	150
Pripadniki SV	51	-	56	-	-	107

* brez Železnikov

** podatki obsegajo le organizirane skupine in so nepopolni

Preglednica 4. Število reševalcev na prizadetih območjih brez Železnikov

Table 4. Number of relief workers in affected areas excluding Železniki

kjer bodo poveljnik, zapisnikar, vodja logistike in častnik za kadre. Temu majhnemu štabu bomo dodali častnika za zvezo, ki bo hodil na sestanke s civilno zaščito. Na terenu bo poveljeval ta majhen štab in ta poveljnik. Usklajevanje med različnimi enotami in usklajevanje pomoči bo še naprej naloga operativnega centra. V Železnikih se

je dogajalo, da smo imeli na dan na terenu 80 vojakov, poveljeval pa jim je polkovnik. Normalno bi takšni skupini vojakov poveljeval poročnik. Prepričan sem, da je do tega prišlo iz preproste želje pomagati.«

Vojaki zadovoljni, da so lahko pomagali

Odmevi iz enot SV so bili pozitivni. Vojaki so bili zadovoljni, da so pomagali ljudem, ki jih je prizadela nesreča. SV je imela sicer nekaj pritožb vojakov, vendar so se vse nanašale na nefunkcionalnost razpoložljive opreme. Nihče se ni pritožil, ker je moral v Železnike, prav tako se ni nihče pritožil zaradi časa, ko je bil na delovišču. Splošni vtis je, da so vojaki pokazali veliko motiviranost za delo in so svoje delo opravili po svojih najboljših močeh.

»Častniki in podčastniki so imeli nekaj pripomb, zakaj nismo šli pomagat tudi ljudem v druge kraje, ki so bili prav tako poplavljeni. Kar nekaj naših častnikov in podčastnikov je vzelo dopuste, da so svojim sorodnikom v drugih delih Slovenije (območje Celja, Laškega in drugih) pomagali odstraniti posledice poplav. Ti so nato spraševali, zakaj vojska ni pomagala tudi tam. Izkazalo se je, da nekateri visoki častniki ne vedo, zakaj nas ni bilo tam. Zato bomo morali okrepiti notranje obveščanje o tem, kdaj in pod kakšnimi pogoji vojska pomaga na prizadetih območjih. Mislim, da bomo v prihodnje organizirali seminarje za višje častnike in jih seznanili z organizacijo sistema zaščite in reševanja v Sloveniji. Tudi odmevi iz Železnikov so na sodelovanje Slovenske vojske pri intervenciji zelo pozitivni in ljudje so zadovoljni, da jim je pomagala njihova vojska. Naše prvo sodelovanje v intervenciji ob naravni nesreči je imelo zelo pozitiven odmev, mi sami pa smo opazili, da imamo nekaj problemov, predvsem v organizaciji, ki jih bomo v prihodnje odpravili,« je sklenil svoje razmišljanje podpolkovnik Robert Puš.

Viri in literatura

1. Poročilo o posledicah in ukrepanju ob neurju s poplavami v Sloveniji 18. 9. 2007
2. Poročila izpostav URSZR
3. Ustne izjave poveljnika CZ RS Mirana Bogataja
4. Ustne izjave podpolkovnika Roberta Puša
5. Ustne izjave poveljnika GZS Matjaža Klariča

Zahvala poveljnika CZ RS pripadnikom SV

Spoštovani!

Neurje s poplavami, ki je 18. septembra 2007 zajelo velik del Slovenije, je na nekaterih območjih imelo velike rušilne posledice. To še zlasti velja za Cerkljansko in širše območje Železnikov, pa tudi za Celjsko kotlino. Pri reševanju in zaščiti prizadetih ljudi in njihovega premoženja ter vzpostavljanju osnovnih pogojev za življenje in delo na prizadetih območjih nam je že v prvih urah pomagala tudi Slovenska vojska.

Več kakor 1600 pripadnikov Slovenske vojske je skupaj z gasilci, civilno zaščito, policisti, člani ter pripadniki drugih reševalnih služb in prostovoljci takoj po nesreči pomagalo pri zaščiti in reševanju in v naslednjih dneh pri odstranjevanju naplavin, vzpostavitvi prevoznosti prometnic, oskrbi s pitno vodo in drugih nujnih nalogah. Pripadniki 1. brigade, inženirskega bataljona, bataljona RKBC, helikopterskega bataljona, poveljniško-logističnega bataljona, poveljniškega centra in drugih enot ter poveljstev so izjemno požrtvovalno, nesebično in z veliko odgovornostjo pomagali pri ureditvi razmer na najbolj prizadetih območjih. Prizadeti prebivalci so pomoč Slovenske vojske sprejeli z velikim odobravanjem in podporo. S poveljstvom sil Slovenske vojske in pristojnimi poveljniki smo vzpostavili visoko stopnjo koordinacije in usklajenega delovanja.

Spoštovani gospod načelnik GŠSV, za pomoč Slovenske vojske pri vzpostavljanju osnovnih življenjskih in delovnih pogojev v minulih dneh na prizadetih območjih, zlasti v Železnikih, se vam zahvaljujem. Prosim, da mojo zahvalo prenesete tudi pripadnikom vseh enot in poveljstev, ki so pri tem sodelovali. Z usklajenim in učinkovitim delovanjem se je na najbolj neposreden način potrdila pravilnost usklajenega razvoja določenih vojaških zmogljivosti z zmogljivostmi, ki jih razvijamo v posameznih delih podsistema zaščite, reševanja in pomoči, pa tudi pomen drugih usklajenih priprav za pomoč ob naravnih in drugih nesrečah.

Miran Bogataj, Poveljnik Civilne zaščite RS